

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

14 жовтня 2022 року

Хмельницький

№ 72/22-р/к
Справа № 72/29-22

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Виконавчим комітетом Тернопільської міської ради рішенням від 21.04.2021 № 317 затверджено нову редакцію «Порядку розміщення зовнішньої реклами у Тернопільській міській територіальній громаді» (затвердженого рішенням від 12.12.2018 № 949), яким для розповсюджувача зовнішньої реклами встановлюються додаткові умови, без виконання яких унеможлиблюється отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами, та який не відповідає вимогам Типових правил розміщення зовнішньої реклами (затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 року № 2067).

За результатами розгляду адміністративною колегією Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України справи №72/29-22 такі дії виконавчого комітету Тернопільської міської ради, що полягали у прийнятті рішення від 21.04.2021 № 317, яким затверджено «Порядок розміщення зовнішньої реклами у Тернопільській міській територіальній громаді» (затвердженого рішенням від 12.12.2018 № 949) (яким встановлювалися додаткові вимоги для розповсюджувача зовнішньої реклами, без виконання яких, унеможлиблювалося отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами) та який не відповідає вимогам Типових правил розміщення зовнішньої реклами, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які могли призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі.

Адміністративна колегія Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 72/29-22 про порушення виконавчим комітетом Тернопільської міської ради законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання про попередні висновки у справі №72/29-22 від 29.09.2022 № 72-03/112 Відділу досліджень та розслідувань в Тернопільській області Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ.

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 15 липня 2022 року №72/36-рп/к розпочато розгляд справи №72/29-22 відносно дій виконавчого комітету Тернопільської міської ради, які полягали у прийнятті «Порядку розміщення зовнішньої реклами у Тернопільській міській територіальній громаді», затвердженого рішенням від 12.12.2018 № 949, в редакції відповідно до рішення від 21.04.2021 № 317, яким для розповсюджувача зовнішньої реклами встановлюються додаткові вимоги, не передбачені Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами (у вигляді додаткових погоджувальних процедур, необхідності подання додаткових примірників документів, проведення додаткових робіт, виконання яких не передбачено на момент подання заяви про отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами), без виконання яких унеможливується отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами, що може створити додаткові адміністративні бар'єри доступу суб'єктів господарювання на ринок зовнішньої реклами в м. Тернополі, та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі.
- (2) Листом від 03.10.2022 № 72-02/2089 виконавчому комітету Тернопільської міської ради було направлено подання про попередні висновки у справі № 72/29-22.

2. ВІДПОВІДАЧ.

- (3) Виконавчий комітет Тернопільської міської ради (Інформація, доступ до якої обмежено) (далі - Виконком) включений до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.
- (4) Виконком підзвітний та підконтрольний Тернопільській міській раді, що його утворила, а також підконтрольний відповідним органам виконавчої влади.
- (5) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.
- (6) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно з статтею 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (7) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (8) Згідно із статтею 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та

організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

3. ОПИС РИНКУ, НА ЯКОМУ Є МОЖЛИВІСТЬ ОБМЕЖЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ.

- (9) Відповідно до статті 30 «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить надання дозволу на розміщення реклами в порядку, встановленому законодавством.
- (10) Згідно з статтею 16 Закону України «Про рекламу» розміщення зовнішньої реклами у населених пунктах проводиться на підставі дозволів, що надаються виконавчими органами сільських, селищних, міських рад в порядку, встановленому цими органами на підставі типових правил, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.
- (11) «Типові правила розміщення зовнішньої реклами» (далі – Типові правила) затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 року № 2067 із змінами, внесеними постановами Кабінету Міністрів України № 968 від 09.09.2009, № 495 від 23.05.2012, № 1173 від 16.12.2015, № 161 від 22.03.2017.
- (12) Відповідно до постанови Окружного адміністративного суду м. Києва [№ 826/2002/16 від 22.06.2016](#), ухвали Київського апеляційного адміністративного суду [№ 826/2002/16 від 25.08.2016](#) зміни, внесені в Типові правила пунктом 8 постанови [№161 від 22.03.2017](#), визнано незаконними з моменту прийняття.
- (13) Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування у місячний строк зобов'язані привести власні нормативно-правові акти у відповідність із Постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 року № 2067.
- (14) Суб'єкт господарювання не має права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності у сфері розміщення зовнішньої реклами без отримання Дозволу, виданого виконавчим органом сільської, селищної, міської ради.
- (15) Видача дозволу на розміщення зовнішньої реклами (далі – Дозвіл) є адміністративною послугою, яка надається органом місцевого самоврядування і регламентується наступними нормативно-правовими документами:
 - Законом України «Про адміністративні послуги»;
 - Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
 - Законом України «Про рекламу»;
 - Законом України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (далі - **Закон**);
 - Законом України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності»
 - Постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 р. № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами».
- (16) Відповідно до норм Закону:
 - виконавчі органи сільських, селищних, міських рад є дозвільними органами (абзац третій частини першої статті 1 Закону);
 - дозвіл на розміщення зовнішньої реклами є документом дозвільного характеру (абзац четвертий частини першої статті 1 Закону).
- (17) Дія Закону поширюється на відносини, які виникають між дозвільним органом та суб'єктом господарювання, який має намір провадити або провадить господарську діяльність у сфері розміщення зовнішньої реклами, а також на всі дії, які виникають між ними під час проведення погодження (розгляду), оформлення, надання висновків тощо, які передують отриманню документа дозвільного характеру.
- (18) Згідно із частиною першою статті 4 Закону виключно законами встановлюються, зокрема:
 - необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види;

- платність або безоплатність видачі (переоформлення, анулювання) документа дозвільного характеру;
 - строк видачі документа дозвільного характеру або відмови у його видачі;
 - вичерпний перелік підстав для відмови у видачі, переоформлення, анулювання документа дозвільного характеру;
 - строк дії документа дозвільного характеру або необмеженість строку дії такого документа;
 - перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності;
 - перелік та вимоги до документів, які суб'єкту господарювання необхідно подати для одержання документа дозвільного характеру.
- (19) Юридична сила закону як основного джерела права, його місце в системі нормативно-правових актів закріплені в Конституції України (лист – роз'яснення Міністерства юстиції України від 30.01.2009 № Н-35267-18).
 - (20) Однією з ознак, яка відрізняє закон від інших нормативно-правових актів, є прийняття його вищим представницьким органом державної влади.
 - (21) Вища юридична сила закону полягає також у тому, що всі підзаконні нормативно-правові акти приймаються на основі законів та за своїм змістом не повинні суперечити їм.
 - (22) Підпорядкованість таких актів законам закріплена у положеннях Конституції України.
 - (23) Таким чином, у випадках суперечності норм Типових правил (підзаконного акта) нормам законів України слід застосовувати норми законів, оскільки вони мають вищу юридичну силу.
 - (24) Інформація про рекламні засоби в м. Тернополі (дані про місце розміщення рекламного засобу, його вид і розміри, найменування розповсюджувача зовнішньої реклами, номер його телефону, адреси електронної пошти, дата видачі дозволу та строк його дії, номер і дата укладення договору, якщо місце розміщення рекламного засобу належить до комунальної власності) знаходиться у відкритому доступі на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних.
 - (25) Аналогічна інформація також оприлюднена на сайті Тернопільської міської ради в розділі «Зовнішня реклама» за посиланням <https://ternopilcity.gov.ua/politika-regulyatorna/zovnishnya-reklama/54859.html>, відповідно до якої зовнішня реклама в м. Тернополі розміщувалася на стінах споруд, сіті-лайтах, окремо стоячих рекламних конструкціях, на кіосках, парканах, білбордах, пілонах, призмах, екранах тощо.
 - (26) Відповідно до листа Виконкому від 01.09.2022 № 21799-Ю/2022, загальна кількість рекламних засобів становила 1100 одиниць, з них комунальної форми власності - 900, приватної – 207, державної – 3.
 - (27) В м.Тернополі зовнішню рекламу розміщує 198 суб'єктів господарювання за 1100 діючими (станом на 01.08.2022) Дозволами.
 - (28) Рекламні засоби розміщуються юридичними особами та фізичними особами-підприємцями, банками, які рекламують власні товари та/або послуги, зокрема, АТ «РайффайзенбанкАваль», ТОВ «АТБ-Маркет», ТОВ «Епіцентр», ТОВ «ТГ Арс-Кераміка», ПрАТ «Тернопільавто», ПП «Євро-Партс», суб'єктами господарювання, що надають послуги посередництва в розміщенні реклами, рекламними агенціями, зокрема, ТОВ «Біг-Борд», ТОВ «Комтех-Аутдор», ТОВ «Октагон», ТОВ «Маркетингові технології ПБС», ФОП Тимошик М.М., ТОВ «Рекламна агенція РІА».
 - (29) Таким чином, ринок розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі є конкурентним.

4. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА.

4.1. АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ ВІДПОВІДАЧА.

- (30) Відповідно до інформації, оприлюдненої на сайті Тернопільської міської ради за посиланнями, <https://tmrada.gov.ua/vikonavchiy-komitet/rishennya-vikonavchogokomitetu/25214.html>), для регулювання діяльності з питань зовнішньої реклами Виконкомом прийняті наступні нормативні документи:
- «Порядок розміщення зовнішньої реклами у Тернопільській міській територіальній громаді», затверджений рішенням від 12.12.2018 № 949, в редакції, відповідно до рішення від 21.04.2021 № 317 (надалі - **Порядок**) із додатками (додаток №1 «Визначення розміру плати за тимчасове користування місцем розташування рекламних засобів, що перебуває у комунальній власності Тернопільської міської територіальної громади», додаток №2 «Договір на тимчасове користування місцем розташування рекламних засобів, що перебуває у комунальній власності (Пріоритет)», Додаток №3 «Договір на тимчасове користування місцем розташування рекламних засобів, що перебуває у комунальній власності», Додаток №4 «Договір на тимчасове користування місцем розташування рекламних засобів для розміщення тимчасової зовнішньої реклами», Додаток №5 «Взірці вимог про усунення порушення»);
 - [рішення Виконкому від 01.07.2015 №541 «Про затвердження зразків зовнішніх рекламних засобів в м. Тернополі»;](#)
 - примірники заяв з питань зовнішньої реклами та зразки комп'ютерних макетів.
- (31) Рішення Виконкому від 21.04.2021 № 317, яким внесено зміни та викладено в новій редакції Порядок, затверджений рішенням від 12.12.2018 № 949, не подавалося на погодження до Відділення відповідно до статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України».
- (32) Виконком листами від 31.08.2021 № 72-01/224, від 01.09.2022 № 21799-Ю/2022 повідомили, що послуги в сфері розміщення зовнішньої реклами щодо отримання Дозволу, продовження терміну його дії тощо, надаються через ЦНАП, зокрема, інформаційні та технологічні картки, оприлюднені на сайті ЦНАП за посиланням <https://cnap.rada.te.ua/services/categories?view=services& category=12>.
- (33) Адміністративні, неадміністративні послуги, документи дозвільного характеру щодо розміщення та погодження зовнішньої реклами в м. Тернополі надаються на підставі Закону, Законів України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», «Про адміністративні послуги», рішення Виконкому від 15.10.2020 №793 (із змінами) «Про затвердження реєстрів послуг, що надаються через Центр надання адміністративних послуг у місті Тернополі», Порядку, затвердженого рішенням Виконкому від 12.12.2018 № 949 в редакції рішення від 21.04.2021 № 317, рішення Тернопільської міської ради від 20.07.2019 №7/36/12 «Про затвердження правил благоустрою Тернопільської міської територіальної громади» (із змінами, внесеними рішенням 26.06.2020р. №7/51/8), рішення Виконкому від 01.07.2015 №541 «Про затвердження зразків зовнішніх рекламних засобів в м. Тернополі».
- (34) За інформацією, Виконкому, наданою листом від 01.09.2022 № 21799-Ю/2022 та розміщеною на сайті ЦНАП за посиланням <http://cnap.rada.te.ua/>, виявлено, що для здійснення господарської діяльності в галузі зовнішньої реклами в м. Тернополі суб'єкти господарювання отримують наступні адміністративні та неадміністративні послуги:
- ДДХ 2-01-00 «Дозвіл на розміщення зовнішньої реклами»;
 - ДДХ 2-01-02 «Дозвіл на розміщення зовнішньої реклами» (анулювання (скасування));
 - ДДХ 2-01-01 «Дозвіл на розміщення зовнішньої реклами (переоформлення)»;
 - АПП-19-3 «По видачі погодження а розміщення рекламоносіїв»;

- Н-14-19-01 «Погодження дозволу на розміщення зовнішньої реклами Управління містобудування архітектури та кадастру»;
 - Н-14-19-02«Погодження зовнішнього вигляду вивіски, таблички»;
 - АПП-19-4 «Видачі погодження розміщення рекламоносіїв (на турнікетах/штендери).
- (35) При аналізі Порядку встановлено, що редакція його окремих положень не відповідає вимогам, які встановлені Типовими правилами, що може призвести до обмеження конкуренції, про що зазначено в Таблиці.

Таблиця

Положення Порядку	Положення Типових правил
Абзац 6 пункту 6. видача дозволу на підставі рішення виконавчого комітету міської ради для рекламних засобів площею рекламної поверхні вісім та більше метрів квадратних;	Абзац 6 пункту 6. видача дозволу на підставі рішення виконавчого органу ради; (Дозвіл видається тільки на підставі рішення виконавчого комітету, без обмежень рекламних засобів за площею)
Абзац 7 пункту 6. видача дозволу наказом керівника робочого органу для рекламних засобів площею рекламної поверхні до восьми метрів квадратних;	Такий пункт відсутній. (Дозвіл видається тільки на підставі рішення виконавчого органу влади (Абзац 6 пункту 6) не передбачено видачу дозволу іншим органом чи управлінням).
Пункт 7. Надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами відбувається у два етапи. 7.1.Перший етап – встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу. Заявник подає робочому органу через ЦНАП наступні документи: заяву про встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу; кольоровий комп'ютерний макет місця (на аркуші формату А4) на якому планується розташування рекламного засобу та адреси розташування - у двох примірниках; ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням та технічною характеристикою (вид, розміри (довжина *висота*ширина(товщина)*кількість площин) – у двох примірниках.	Пункт 9. Для одержання дозволу заявник подає робочому органу заяву за формою згідно з додатком 1, до якої додаються: фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менш як 6 x 9 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу, та ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням. ...У разі прийняття рішення про встановлення пріоритету робочий орган видає заявнику для оформлення два примірники дозволу ... та визначає заінтересовані органи (особи), з якими необхідно їх погодити. 14...Перелік документів для надання дозволу є вичерпним. (Не передбачено: - подання двох примірників документів; технічної характеристики – тільки фотокартка та ескіз з конструктивним рішенням. Конструктивне рішення вже включає інформацію щодо габаритних розмірів, вузлів кріплення, матеріалів, під'єднання до інженерних мереж тощо у відповідності до вимог нормативних документів (ДСТУ, ДБН тощо); - подання документів двічі- один раз для встановлення пріоритету і другий раз для отримання Дозволу; -обов'язок заявника надавати
Пункт 8. Другий етап – надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами. 8.1 Заявник подає робочому органу через ЦНАП наступні документи: заяву про надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами; належним чином оформлені примірники дозволу; топогеодезичний знімок місцевості (М 1:500) з прив'язкою місця розташування рекламного засобу –	

<p>засвідчується підписом відповідального за топогеодезичне знімання та скріплюється печаткою при її наявності із погодженням відповідних утримувачів інженерних комунікацій – у разі наземного розташування рекламних засобів;</p>	<p>топогеодезичний знімок місцевості (М 1:500) з прив'язкою місця розташування рекламного засобу одночасно із заявою для отримання Дозволу; Всі вимоги Робочого органу щодо погодження Дозволу, виконання експертиз тощо, заявник отримує після встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу разом з двома примірниками Дозволу і приступає до оформлення Дозволу).</p>
<p>Підпункт 7.2. пункту 7. Заява протягом <u>трьох</u> днів з дати її надходження реєструється робочим органом в журналі реєстрації заяв та дозволів на розміщення зовнішньої реклами. Робочий орган протягом <u>п'яти</u> днів з дати реєстрації заяви перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет наявності на це місце пріоритету іншого заявника або надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу. Протягом десяти робочих днів заяву розглядають на засіданні *Ради з питань зовнішньої реклами, де виносять рекомендації щодо надання або відмови у встановленні пріоритету. Керівник робочого органу приймає рішення про встановлення пріоритету на заявлене місце або про відмову у встановленні пріоритету. У разі прийняття рішення про встановлення пріоритету: робочий орган через ЦНАП видає заявнику для оформлення два примірники дозволу та визначає заінтересовані органи (особи), з якими необхідно їх погодити. * Рада з питань зовнішньої реклами, створена рішенням Відповідача для процесу регулювання діяльності з розміщення зовнішньої реклами, в яку залучаються спеціалісти структурних підрозділів міської ради причетних до погодження видачі дозволів на розміщення зовнішньої реклами, депутати міської ради, на громадських засадах представники галузевих рад підприємств, об'єднань громадян та об'єднань підприємств, які провадять діяльність у сфері реклами.</p>	<p>Пункт 10. За наявності документів, передбачених пунктом 9 цих Правил, заява протягом <u>трьох</u> днів з дати її надходження реєструється робочим органом в журналі реєстрації заяв та дозволів на розміщення зовнішньої реклами (далі - журнал реєстрації), який ведеться за формою згідно з додатком 2. Журнал повинен бути прошитий, а його сторінки пронумеровані. На останній сторінці журналу робиться запис про кількість сторінок, який засвідчується підписом керівника робочого органу, скріпленим печаткою. Робочий орган протягом <u>п'яти</u> днів з дати реєстрації заяви перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет наявності на це місце пріоритету іншого заявника або надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу. Після перевірки місця керівник робочого органу приймає рішення про встановлення за заявником пріоритету на заявлене місце або про відмову у встановленні пріоритету. У разі прийняття рішення про встановлення пріоритету робочий орган видає заявнику для оформлення два примірники дозволу за формою згідно з додатком 3 та визначає заінтересовані органи (особи), з якими необхідно їх погодити. (Перевірка місця розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет наявності на це місце пріоритету іншого заявника або надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу є прямим повноваженням Робочого органу, про що зазначено в абзаці 4 пункту 6. Не передбачено розгляд заяви з пакетом документів та винесення рекомендації</p>

	щодо надання або відмови у встановленні пріоритету на засіданні Ради з питань зовнішньої реклами протягом 10 днів.)
14. Дозвіл анулюється (скасовується)... на підставі рішення виконавчого комітету міської ради; наказу керівника робочого органу.	31. Дозвіл скасовується до закінчення строку дії на підставі рішення виконавчого органу ради за письмовою заявою розповсюджувача зовнішньої реклами у разі невикористання місця розташування рекламного засобу безперервно протягом шести місяців або непереоформлення дозволу в установленому порядку. Перелік підстав для скасування дозволу є вичерпним. (Не передбачено скасування Дозволу на підставі наказу керівника робочого органу)
15. Для продовження строку дії дозволу заявник подає робочому органу наступні документи: заяву про продовження строку дії дозволу на розміщення зовнішньої реклами (подається не пізніше ніж за один місяць до закінчення строку дії дозволу); оригінал зареєстрованого дозволу; фотокартку (в електронному вигляді) з наявним маркуванням рекламного засобу.	29. Строк дії дозволу продовжується на підставі заяви, яка подається робочому органу розповсюджувачем зовнішньої реклами у довільній формі не пізніше ніж за один місяць до закінчення строку дії дозволу. Продовження строку дії дозволу фіксується в журналі реєстрації з внесенням відповідних змін у дозвіл. (Не передбачено надання фотокартки (в електронному вигляді) з наявним маркуванням рекламного засобу)

- (36) Типовими правилами передбачений порядок отримання Дозволу та вичерпний перелік документів, які суб'єкту господарювання необхідно подати для отримання Дозволу, натомість, в випадку розширення органами місцевого самоврядування такого переліку документів, потенційні учасники ринку витрачають більше часу, ресурсів та коштів для підготовки документів для отримання Дозволу (у випадку залучення третіх осіб для виконання документів).
- (37) Так, суб'єктами господарювання, що здійснюють (Інформація, доступ до якої обмежено), та мають необхідні дозволи для виконання таких робіт, зокрема Компанія «Гільдія Інжинірінг», ТОВ «Геоспейс» зазначається (відкритий доступ), що для виготовлення топогеодезичного знімку місцевості (М1:500) з прив'язкою місця розташування рекламного засобу виконується ряд робіт, зокрема, зйомці підлягають географічні та геометричні елементи і об'єкти нерухомості, які знаходяться на ділянці, вартість та термін виготовлення таких робіт залежить від конкретного замовлення та становить від 3000 грн.
- (38) Виконання заявником вимоги Виконкому щодо подання топогеодезичного знімку місцевості (М 1:500) з прив'язкою місця розташування рекламного засобу, засвідченого підписом відповідального за топогеодезичне знімання **одночасно** з заявою про надання Дозволу призведе до понесення таким заявником додаткових матеріальних та часових витрат, пов'язаних із підготовкою відповідної технічної документації.
- (39) Порядком також запроваджено не передбачену Типовими правилами процедуру погодження Радою з питань зовнішньої реклами рішення Робочого органу щодо надання пріоритету на місце розташування рекламного засобу.

- (40) В пункті п'ятому Порядку зазначено, що: «Рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради створена Рада з питань зовнішньої реклами».
- (41) Відповідно до технологічної картки адміністративної послуги «Дозвіл на розміщення зовнішньої реклами» пакет документів для надання Дозволу:
- впродовж 2-8 днів розглядається спеціалістами Робочого органу, які готують ці документи для розгляду Радою з питань зовнішньої реклами;
 - на 8-9-й день відбувається розгляд заяви і пакету документів для надання рішення про встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу Радою з питань зовнішньої реклами;
 - на 9-й день заступником керівника Робочого органу та одночасно секретаря Ради оформляється протокол засідання Ради, готується проект рішення про встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу, або про відмову, згідно рекомендацій Ради з питань зовнішньої реклами.
- (42) Рада з питань зовнішньої реклами розглядає пакет документів, зокрема, на предмет встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу протягом 10 робочих днів (відповідно до Порядку).
- (43) Рішення про встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу виноситься згідно з рекомендацій Ради з питань зовнішньої реклами (6, 7 розділи технологічної картки).
- (44) Відповідно до Положення про Раду з питань зовнішньої реклами (рішення Відповідача від 16.07.2008 № 1353), основними завданнями Ради є розроблення пропозицій щодо вдосконалення місцевої політики у сфері реклами, сприяння взаємодії між замовниками, виробниками реклами, розповсюджувачами рекламної продукції та виконавчим комітетом міської ради, прийняття попереднього рішення про встановлення за замовником пріоритету на заявлене місце або відмову у встановленні пріоритету, на підставі якого приймається відповідне рішення керівником дозвільного (робочого) органу про встановлення за заявником пріоритету на заявлене місце, або про відмову у встановленні пріоритету, надання рекомендацій виконавчому комітету стосовно проектів рішень виконавчого комітету Тернопільської міської ради щодо надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами чи про відмову у його наданні.
- (45) За інформацією, наданою Виконкомом листом від 01.09.2022 № 21799-Ю/2022, засідання Ради зовнішньої реклами, зокрема, в період дії Порядку (в редакції рішення від 21.04.2021 № 317) відбувалися щомісячно; відповідно до протоколів засідань Ради на розгляд виносилося єдине питання: «Розгляд документів для встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу».
- (46) Фактично Рада з питань зовнішньої реклами розглядає лише заяви та проектні рішення суб'єктів господарювання на предмет встановлення пріоритету для надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами, таким чином виконуючі завдання, покладені Порядком на Робочий орган.
- (47) Таким чином, відповідно до пункту 7.2. Порядку, одне і те саме звернення суб'єкта господарювання щодо встановлення пріоритету спочатку розглядається Робочим органом, а потім передається для розгляду на засіданні Ради з питань зовнішньої реклами, щодо надання (або відмови) у встановленні пріоритету.
- (48) Отже, Виконком в Порядку встановив додаткові умови та вимоги для отримання Дозволу, ніж це передбачено Типовими правилами, а саме:
- обов'язок заявника подавати додаткові документи (щодо проведення робіт та отримання топогеодезичного знімку місцевості (М1:500) з прив'язкою місця розташування рекламного засобу);
 - виконання додаткових копій документів;
 - погодження заяви та проектних рішень Радою з питань зовнішньої реклами,

що унеможливило для розповсюджувача зовнішньої реклами в територіальних (географічних) межах м. Тернопіль отримання Дозволу без виконання зазначених додаткових вимог та умов, чим створює додаткові бар'єри вступу на ринок для суб'єктів господарювання.

- (49) Таким чином, дії Відповідача по прийняттю рішення від 21.04.2021 № 317, яким затверджена нова редакція Порядку (затвердженого рішенням від 12.12.2018 № 949), яким для розповсюджувача зовнішньої реклами встановлюються додаткові умови, без виконання якого унеможливується отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами, та який не відповідає вимогам Типових правил, можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами та є антиконкурентними.

4.2. НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ НА КОНКУРЕНЦІЮ.

- (50) У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.
- (51) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання забороняється приймати акти, або вчиняти дії, що порушують правила конкуренції.
- (52) Встановлення Виконкомом у Порядку процедури отримання Дозволу могло призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами та на ринку товару щодо якого розміщується зовнішня реклама, шляхом зменшення (завдяки антиконкурентній дії органу місцевого самоврядування) її інтенсивності суб'єктом господарювання, який не надав послуг з розміщення зовнішньої реклами (на ринку розміщення зовнішньої реклами) та суб'єктом господарювання, що не здійснив розміщення зовнішньої реклами з метою стимулювання зацікавленості осіб товаром, який міг рекламуватися даним суб'єктом господарювання (на ринку товару щодо якого виник намір розміщення зовнішньої реклами), зокрема:
- невиконання суб'єктом господарювання вимоги надання додаткових документів, додаткових примірників всіх документів, може призвести до відмови у видачі Дозволу (подання неповного пакету документів є підставою для відмови в реєстрації заяви на отримання Дозволу відповідно до пункту 11 Правил);
 - встановлення додаткових вимог у вигляді необхідності отримання суб'єктами господарювання погоджень, не передбачених Типовими правилами та Законом України «Про рекламу», недотримання термінів видачі необхідних документів, тощо, могло призвести до створення додаткових бар'єрів вступу на ринок (відповідно до Закону України «Про рекламу», доки суб'єкт господарювання не отримає Дозвіл, він не може чинити будь-яких дій щодо реалізації свого права на розповсюдження рекламної інформації із використанням спеціальної конструкції, отже, не може користуватись місцем, виділеним для розміщення зовнішньої реклами).
- (53) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (54) Сукупність норм Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачає змагання між суб'єктами господарювання, які завдяки, саме, власним досягненням здобувають переваги над іншими суб'єктами господарювання, натомість, антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування можуть вплинути на відповідний стан конкуренції шляхом її обмеження, що може полягати у зміні існуючих факторів, які визначають інтенсивність конкуренції, а саме дії зовнішніх факторів, одним з яких можуть бути дії органів місцевого самоврядування, які, внаслідок потенційної можливості негативного впливу на конкуренцію, визнаються антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування.
- (55) Вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.
- (56) Таким чином, дії Виконкому по прийняттю рішення від 21.04.2021 № 317, яким затверджена редакція Порядку, затвердженого рішенням від 12.12.2018 № 949, яким для розповсюджувача зовнішньої реклами встановлюються додаткові вимоги, не передбачені Типовими правилами (у вигляді додаткових погоджувальних процедур, необхідності подання додаткових документів, проведення додаткових робіт, виконання яких не передбачено на момент подання заяви про отримання Дозволу), без виконання яких унеможливується отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами, що може створити додаткові адміністративні бар'єри доступу суб'єктів господарювання на ринок зовнішньої реклами в м. Тернополі, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ТА ПОЯСНЕННЯ ВІДПОВІДАЧА.

- (57) Відповідач листом від 19.08.2022 № 20952-Ю надав свої зауваження. Як свідчить подана Відповідачем відповідь, він з висновками Відділення про наявність ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції не згідний.
- (58) Відповідач вважає що:

«Щодо надання дозволу в два етапи повідомляємо наступне. У Єдиному державному порталі адміністративних послуг передбачено дві послуги: встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу і видача дозволу для розміщення зовнішньої реклами»;

«Топогеодезичний знімок місцевості в М 1:500 з прив'язкою до місця розташування рекламного засобу і погодження утримувачів інженерних комунікацій у разі розміщення зовнішньої реклами в межах охоронних зон зазначених комунікацій є основним документом для встановлення окремо стоячого рекламного засобу, що і передбачено на бланку дозволу на розміщення зовнішньої реклами».

- (59) Зазначені заперечення спростовуються наступним.

Виключно законами встановлюються, зокрема, необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види (частина перша статті 4 Закону).

Відповідно до абзацу третього частини першої статті 1 Закону виконавчі органи сільських, селищних, міських рад є дозвільними органами, Дозвіл є документом дозвільного характеру (абзац четвертий частини першої статті 1 Закону).

Відповідно до частини чотирнадцятої статті 4¹ Закону прийняття від суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи заяви про одержання (переоформлення, анулювання) документа дозвільного характеру здійснюється в центрі надання адміністративних послуг.

На вимогу Закону України «Про адміністративні послуги» з метою, зокрема, впорядкування та надання вичерпної інформації про адміністративні послуги, надання

адміністративних та інших публічних послуг в електронному вигляді створено Єдиний державний портал адміністративних послуг, який є **джерелом інформації** про адміністративні послуги, що надаються в Україні.

Дозвіл як документ, який надає суб'єкту господарювання право на розміщення зовнішньої реклами, видається на підставі рішення виконавчого комітету міської ради в порядку, встановленому Законом України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», Законом України «Про рекламу», Типовими правилами.

Згідно з пунктом 9 Типових правил для одержання дозволу заявник подає робочому органу перелік документів, який є вичерпним: заяву за формою згідно з додатком 1, до якої додаються фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менш як 6 x 9 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу, та ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням.

Пунктом 10 Типових правил встановлено, що за наявності документів, передбачених пунктом 9 Типових правил, Робочий орган реєструє заяву та перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет наявності на це місце пріоритету іншого заявника або надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу.

У разі прийняття рішення про встановлення пріоритету робочий орган видає заявнику для оформлення два примірники дозволу за формою згідно з додатком 3 та визначає заінтересовані органи (особи), з якими необхідно їх погодити.

Отже:

- Єдиний державний портал адміністративних послуг не встановлює порядку надання адміністративних послуг, документів дозвільного характеру тощо, а узагальнює інформацію про адміністративні послуги, які надаються в Україні. Порядок надання Дозволу регламентовано, зокрема, Законом України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», Законом України «Про рекламу», Типовими правилами;

- Виконкомом безпідставно включено в Порядок вимоги щодо обов'язку заявника двічі та з наданням окремого пакету документів звертатися до Робочого органу для отримання Дозволу; надання топогеодезичного знімку місцевості (М 1:500) з прив'язкою місця розташування рекламного засобу **одночасно із заявою для отримання Дозволу** (всі вимоги Робочого органу щодо погодження Дозволу, виконання експертиз тощо, заявник отримує після подання документів відповідно до пункту 9 Типових правил, встановлення пріоритету на місце розташування рекламного засобу разом з двома примірниками Дозволу і приступає до їх виконання та оформлення Дозволу).

6. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ.

(60) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться, а зауваженнями та запереченнями Відповідача не спростовується висновок Відділення про те, що дії Виконкому по прийняттю рішення від 21.04.2021 № 317, яким затверджена редакція Порядку, затвердженого рішенням від 12.12.2018 № 949, яким для розповсюджувача зовнішньої реклами встановлюються додаткові вимоги, не передбачені Типовими правилами (у вигляді додаткових погоджувальних процедур, необхідності подання додаткових документів, проведення додаткових робіт, виконання яких не передбачено на момент подання заяви про отримання Дозволу), без виконання яких унеможливується отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами, що може створити додаткові адміністративні бар'єри доступу суб'єктів господарювання на ринок зовнішньої реклами в м. Тернополі, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою

статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі.

- (61) Такі дії Відповідача є антиконкурентними, передбачені частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та заборонені відповідно до частини 3 статті 15 зазначеного Закону.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 12, 12¹, 14, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року № 291/5482, (зі змінами), пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Відділення,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії виконавчого комітету Тернопільської міської ради (Інформація, доступ до якої обмежено), які полягали у прийнятті рішення від 21.04.2021 № 317, яким затверджена редакція «Порядку розміщення зовнішньої реклами у Тернопільській міській територіальній громаді», затвердженого рішенням від 12.12.2018 № 949, яким для розповсюджувача зовнішньої реклами встановлюються додаткові вимоги, не передбачені «Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами», затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 року № 2067 (у вигляді додаткових погоджувальних процедур, необхідності подання додаткових документів, проведення додаткових робіт, виконання яких не передбачено на момент подання заяви про отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами), без виконання яких унеможливується отримання дозволу на розміщення зовнішньої реклами, що може створити додаткові адміністративні бар'єри доступу суб'єктів господарювання на ринок зовнішньої реклами в м. Тернополі, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами в м. Тернополі.
2. Виконавчому комітету Тернопільської міської ради припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначеного в пункті 1 резолютивної частини цього рішення, шляхом приведення «Порядку розміщення зовнішньої реклами у Тернопільській міській територіальній громаді», затвердженого рішенням від 12.12.2018 № 949, в редакції відповідно до рішення від 21.04.2021 № 317, у відповідність до вимог чинного законодавства.

Про виконання пункту 2 цього рішення письмово повідомити Відділення у двомісячний строк з дня його отримання з наданням копій відповідних підтверджених документів.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова адміністративної колегії,
в. о. голова Відділення

Олег ФЕДОРЧУК